

Kraków, 24 sierpnia 2015 r.

dr Aleksander Wawrzyńczak
Katedra Kultury Słowian Wschodnich
Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej
Uniwersytet Jagielloński

AUTOREFERAT

Studia wyższe magisterskie na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, na kierunku filologia rosyjska ukończyłem w czerwcu 1998 roku z wynikiem bardzo dobrym z wyróżnieniem. Dyplom uzyskałem na podstawie pracy magisterskiej pt. *Człowiek wobec systemu totalitarnego. Powieść Juza Aleszkowskiego Ręka* napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Anny Rażny. W tym samym roku zostałem słuchaczem międzywydziałowych studiów doktoranckich na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 2003 roku obroniłem pracę doktorską *Naród i państwo w twórczości pisarzy rosyjskich nurtu „wiejskiego”. Wasilij Biełow, Władimir Liczutin, Walentin Rasputin* (promotor dr hab. Krystyna Pietrzycka-Bohosiewicz). Od 2003 roku pracuję w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej UJ, najpierw jako asystent w Katedrze Literatury Rosyjskiej XX i XXI wieku, następnie od 2006 roku jako adiunkt w Katedrze Kultury Słowian Wschodnich.

ZAINTERESOWANIA BADAWCZE ORAZ OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Moje zainteresowania badawcze zawsze dotyczyły szeroko pojmowanej kultury rosyjskiej XX i XXI wieku. Poza historią literatury są to zagadnienia z zakresu: historii muzyki, kultury masowej, medioznawstwa, politologii. Jeszcze w trakcie studiów, jako student III roku współorganizowałem studencką konferencję literaturoznawczą, na której wygłosiłem referat poświęcony humanizmowi ekologicznemu w twórczości Walentina Rasputina. Po ukończeniu studiów pisarstwo tego autora stało się przedmiotem moich badań w ramach przygotowywanej rozprawy doktorskiej. W 2001 roku uzyskałem grant doktorancki finansowany przez Komitet Badań Naukowych (kierownik grantu: dr hab. Krystyna Pietrzycka-Bohosiewicz). W trakcie studiów doktoranckich opublikowałem 3 artykuły naukowe, dwie recenzje naukowe, jedno sprawozdanie, jeden artykuł publicystyczny i jedną recenzję w czasopiśmie publicystycznym:

1. Artykuł *Totalitaryzm komunistyczny i jego komunistyczna negacja w powieści Juza Aleszkowskiego Ręka*, „Slavia Orientalis”, nr 2/2000.
2. Artykuł: *Polityka zagraniczna a sytuacja wewnętrzna Rosji za rządów Władimira Putina*, [w:] *Polityka zagraniczna Rosji*, „Zeszyty Instytutu Studiów Strategicznych”, Kraków 2002.

3. Artykuł: *Святая Русь как отражение России конца XX века в романе Владимира Личутина Раскол*, [w:] *Świat Słowian w języku i kulturze III*, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2002.
4. Sprawozdanie z konferencji *Filozofia rosyjska wobec problemów modernizacyjnych*, „Slavia Orientalis”, nr 1/1999.
5. Recenzja książki A. Rażny, *Literatura wobec zniewolenia totalitarnego. Warłama Szalamowa świadectwo prawdy*, „Slavia Orientalis”, nr 1/2000.
6. Recenzja książki *Zagadnienie rosyjskie. Myślenie o Rosji: oglądy i obrazy spraw rosyjskich*, „Slavia Orientalis”, nr. 3/2001.
7. Artykuł publicystyczny *Rosja w cieniu swastyki*, „Zdanie”, nr 1-2/2001.
8. Recenzja w czasopiśmie publicystycznym *Filozofia rosyjska wobec problemów modernizacji*, red. Włodzimierz Rydzewski, „Zdanie”, nr 1-2/2000.

Rozprawę doktorską poświęciłem twórczości trzech wybitnych reprezentantów nurtu „wiejskiego” (proza wiejska) w literaturze rosyjskiej XX wieku - Wasilijowi Biełowowi, Walentinowi Rasputinowi i Wadimirowi Liczutinowi. Tematem rozprawy były relacje na płaszczyźnie państwo – naród kształtowane przez wydarzenia polityczne w Rosji XX wieku. Proza „wiejska”, będąca jednym ze zjawisk charakterystycznych dla literatury rosyjskiej okresu „odwilży” Chruszczowa oraz breżniewizmu, pozostając w nurcie literatury oficjalnej dość odważnie ukazywała trudne relacje rosyjskiego chłopstwa z państwem rosyjskim. W pracy rozpatrywałem wspomniane relacje na kilku poziomach – percepcji podstawowych wartości takich jak: rodzina, lokalny i ogólnokrajowy patriotyzm, tradycja religijna i więź z przyrodą. Poruszony został także konflikt kulturowo-cywilizacyjny między wsią i miastem, będący ważnym tematem w twórczości prozaików „wiejskich”. Kolejna kwestia, która stała się przedmiotem analizy w mojej pracy doktorskiej dotyczy tematyki historycznej występującej w dziełach prozaików „wiejskich” – W wydarzeniach historycznych pisarze ci doszukiwali się przyczyn kryzysu duchowego narodu rosyjskiego, który utożsamiali przede wszystkim z mieszkańcami prowincji. Jako przyczynę owego kryzysu wskazywano rewolucję, przymusową kolektywizację i represje lat 30. XX wieku, Wielką Wojnę Ojczyźnianą lat 1941-45, zaś Władimir Liczutin w trylogii *Raskoł* jako praprzyczynę tragedii rosyjskiej wsi w wieku XX wskazywał konflikt w łonie prawosławia, który w XVII wieku doprowadził, zdaniem pisarza, do rozpadu naturalnej więzi narodu z najwyższą władzą państwową. W ostatniej części rozprawy omówiona została percepcja przemian po 1985 roku przez prezentowanych autorów, którzy, będąc antykomunistami, jednocześnie kategorycznie osądzali rozpad ZSRR oraz reformy lat 90., proponując alternatywne projekty rozwoju państwa oparte na ideach neosłowiańskich.

Rozprawa doktorska, którą obroniłem 15 stycznia 2003, otrzymała rekomendację do druku i ukazała się w roku 2005 nakładem wydawnictwa „Universitas”. Była to pierwsza w Polsce tak obszerna monografia poświęcona nurtowi rosyjskiej prozy „wiejskiej”.

Po obronie pracy doktorskiej obiektem moich badań stał się nurt tak zwanej literatury narodowo-patriotycznej po 1991 roku, do której poza przedstawicielami prozy „wiejskiej” należała szeroka grupa twórców należących do Związku Pisarzy Rosji – konserwatywnego zrzeszenia literatów i krytyków literackich, przeważnie kontestujących rzeczywistość Rosji poradzieckiej. W zdecydowanej większości podręczników współczesnej literatury rosyjskiej zjawisko to było pomijane, bądź omawiane pobieżnie i oceniane wyjątkowo krytycznie. Na pierwszym etapie badań skupiłem się na analizie kilku oddzielnych przykładów tego typu prozy, także wspomnianych już wyżej przedstawicieli prozy „wiejskiej”. W latach 2003-2005 napisałem kilka artykułów poświęconych danej problematyce, zwracając przy tym uwagę nie tylko na pisarskie dokonania omawianych autorów, ale również na ich publicystykę.

1. *Писатель-традиционалист в постсоветской России. Творчество Владимира Личутина после 1991 года*, „Slavia Orientalis”, nr 3/2003, 363-377.
2. *Nacjonalistyczny postmodernizm osieroconego homo sovieticus. Powieść Aleksandra Prochanowa Mister Heksogen*, [w:] *Świat Słowian w języku i kulturze IV. Literaturoznawstwo*, Szczecin 2003.
3. *Россия Путина глазами националиста. Публицистика Александра Проханова 2000-2004 годов*, [w:] *Świat Słowian w języku i kulturze V. Kulturologia*, red. E. Komorowska, D. Dziadosz, Szczecin 2004.
4. *Национал-патриотический взгляд на чеченскую войну. Роман Александра Проханова «Чеченский блюз»*, [w:] *Świat Słowian w języku i kulturze VI. Literaturoznawstwo*, Szczecin 2005, s. 182-186.
5. *Idealizm moralny w pętlach nacjonalizmu. Powieść Walentina Rasputina „Docz’ Iwana, Mat’ Iwana”*, [w:] *Słowianie w Europie. Historia, kultura, język. II*, Kraków 2006, s. 179-186.
6. *Trzy nurty narodowego patriotyzmu w kulturze dzisiejszej Rosji*, [w:] *Świat Słowian w języku i kulturze VII*, Szczecin 2006, s. 215-219.

Zapoznanie się z twórczością także innych, poza omawianymi w artykułach, pisarzy tradycjonalistów (Wiktor Lichonosow, Michaił Siegień, Wiera Gałaktionowa, Jurij Poliakov), oraz poważanych w tym środowisku myślicieli i ideologów (Aleksander Dugin, Siergiej Kurginian, Maksim Kałasznikow, Nikołaj Starikow, Michaił Dieliagin), zdecydowałem się na podjęcie bardziej dogłębnych badań nad twórczością literacką i publicystyczną Aleksandra Prochanowa – pisarza, publicysty, redaktora radykalnego tygodnika „Zawtra”, uważanego ze jednego z liderów szeroko pojmowanego rosyjskiego ruchu narodowo-patriotycznego. Równoległe z pisanem dysertacji habilitacyjnej w latach 2006- 2013 powstało szereg artykułów poświęconych różnym zagadnieniom w twórczości

Aleksandra Prochanowa – od percepcji Rosji okresu rządów Władimira Putina, poprzez prozę wojenną poświęconą konfliktom w Czeczenii, ideom imperialnym obecnym zarówno w prozie, jak też publicystyce pisarza, a także wątkom autobiograficznym, które występują niemal w każdym utworze pisarza. Oddzielnym, bardzo ciekawym epizodem w życiu Prochanowa był jego udział w operacji ratunkowej po katastrofie w Czarnobylu – po kilku latach wydarzenie to stało się kanwą dla dylogii napisanej w stylu socrealistycznej powieści produkcyjnej, na którą złożyły się powieści *600 lat po bitwie* (*600 лет после битвы*) oraz *Anioł przeleciał* (*Ангел пролетел*). Wspomniane artykuły ukazywały się na łamach czasopism naukowych notowanych na listach MNiSW oraz europejskiej liście czasopism naukowych ERICH, a także jako rozdziały w kilku monografiach tematycznych oraz artykuły w tomach pokonferencyjnych. Były to następujące pozycje:

1. „Czeczeński blues idących nocą”. *Wojna czeczeńska w prozie Aleksandra Prochanowa*, [w:] „Slavia Orientalis”, nr 1, Kraków 2007, s. 61-79.
2. *Monumentalizm narodowo-patriotyczny w malarstwie Ilji Głazunowa i prozie Aleksandra Prochanowa*, [w:] *Dialog sztuk w kulturze Słowian Wschodnich*, red. J. Kapuścik, „Collegium Columbinum”, Kraków 2008, s. 374-380.
3. *Анти-андеграунд. Роман Александра Проханова «Надпись» как манифест писателя-государственника*, [w:] *Славянские чтения VII*, Daugavpils Univesitates, AKADEMISKAIS APGADS “SAULE” 2009, s. 157-165.
4. *Projekt polityczny czy kreacja literacka? Idea „Piątego imperium” Aleksandra Prochanowa*, [w:] *Pochwała różnorodności. Księga ofiarowana dr hab. Annie Gildner*, prof. UJ, Kraków 2010, s. 243-260.
5. *Как социалистический реализм превратился в реквием по распавшейся империи. О черновильской дилогии Александра Проханова* [w:] *Literatūra. Mokslo darbai* 2012, 54 (2), Vilnius: Vilniaus Universiteto leidykla, s. 111-121.

Końcowym efektem badań nad twórczością i działalnością społeczno-polityczną Aleksandra Prochanowa stała się monografia zatytułowana *Imperialista, technokrata, mistyk. Twórczość literacka i publicystyczna Aleksandra Prochanowa* wydanej pod koniec 2014 roku przez krakowskie wydawnictwo „Scriptum”. Monografia ta jest pierwszym w Polsce całościowym opracowaniem twórczości i działalności publicznej jednego z najbardziej aktywnych i rozpoznawalnych uczestników życia publicznego – kulturalnego i politycznego – współczesnej Rosji. Również w ojczyźnie pisarza nie powstała jeszcze tak obszerna monografia jemu poświęcona – napisano wiele artykułów, oraz powstało kilka rozpraw doktorskich poświęconych oddzielnym aspektom twórczości pisarza, dostępne są one jednak wyłącznie w wersji elektronicznej, lub w formie autoreferatów. Z kolei fundamentalna praca krytyka literackiego Lwa Daniłkina zatytułowana *Человек с яйцом. Жизнь и мнения Александра Проханова* (2007) jest pozycją biograficzną, w której znaleźć można jedynie analizę pojedynczych utworów, ujętą zresztą w innej perspektywie badawczej, niż ta, którą

zaproponowałem w swojej monografii, mającej charakter interdyscyplinarny i łączącej w sobie elementy historii literatury – w tym tradycyjnej metody biograficznej, hermeneutyki oraz badań postkolonialnych – a także, historii, politologii, filozofii. Swoje rozważania o Aleksandrze Prochanowie poprzedziłem wstępem opisującym stan badań nad twórczością pisarza oraz jego percepcję w Rosji. Rozdział pierwszy to obszerna biografia pisarza – tak dokładne odtworzenie najważniejszych wydarzeń w życiu Prochanowa wynikało z ich bardzo ścisłego związku z jego twórczością, która niemal w całości nacechowana jest autobiografizmem. Omówione zostały więc pokrótce ciekawe, czasem burzliwe losy rodu Prochanowów, dzieciństwo przyszłego pisarza, z którego wyniósł swą niemal infantylną fascynację osoba Józefa Stalina, lata studenckie i początki kariery inżyniera raket wojskowych, którą szybko zamienił na los pisarza. Pierwsze literackie próby, wynikające z jego fascynacji przyrodą, a następnie zwrócenie się ku technokratyzmowi. Kolejne wydarzenia związane były z pracą korespondenta specjalnego na frontach wojennych w krajach Trzeciego świata – kulminację tego okresu była, rzecz jasna, radziecka inwazja na Afganistan, której słuszności pisarz broni po dzień dzisiejszy. Wreszcie przedstawione zostały losy pisarza w okresie pieriestrojki, czas ostracyzmu, jakiemu został poddany w latach 90. za swą nieprzejednaną postawę obrońcy systemu radzieckiego. Właśnie wówczas zasłynął jako wydawca i redaktor naczelny tygodnika „Zawtra”. Wreszcie omówiony został okres rządów Władimira Putina, czyli czas kiedy Prochanowowi udało się wyjść z izolacji stać się gwiazdą medialną – uczestnikiem licznych debat publicznych, telewizyjnych talk show, na których głosił swoje mocno kontrowersyjne, imperialne poglądy. Biografia kończyła się na wydarzeniach związanych z kryzysem ukraińskim, w obliczu którego Prochanow stał się aktywnym piewcą rosyjskiej aneksji Krymu i geopolitycznego projektu „Noworosja”.

Dane biograficzne stały się dobrym fundamentem do rozważań i analiz podjętych w kolejnych częściach rozprawy. Rozdział drugi poświęcony został wczesnemu etapowi twórczemu pisarza – na przykładzie najbardziej znanych utworów ukazana została ewolucja pisarza od etnografa opisującego codzienność rosyjskiej prowincji, aż po piewcę radzieckiego przemysłu wydobywczego oraz wojskowego. Przeprowadzona analiza wykazała, że dominujące dotąd w literaturoznawstwie klasyfikowanie pisarza, jako kontynuatora tradycji socrealistycznych w literaturze lat 70. i 80. XX wieku jest zbyt jednostronne, bowiem technokratyzm Prochanowa opierał się w głównej mierze na ideach rosyjskiego komizmu, zwłaszcza zaś filozofii „wspólnego czynu” Nikołaja Fiodorowa. Przyznać jednak należy, że Prochanow traktował idee „moskiewskiego Sokratesa” nader powierzchownie. Poza tym omówiona została problematyka przestrzeni oraz typologia bohaterów wczesnej prozie

pisarza, których podzielić można na trzy grupy – „romantyków” idealistycznie odbierających otaczającą ich rzeczywistość, „technokratów” dążących do przekształcenia przyrody i człowieka w duchu rosyjskiego komizmu, oraz radzieckich „małych ludzi”, którzy, w zamyśle autora, swym prostym, uczciwym, wypełnionym pracą życiem potwierdzać mieli, słuszność kierunku rozwoju, w którym zmierzała cywilizacja radziecka.

Rozdział trzeci poświęcony został prozie wojenno-kolonialnej Prochanowa. W swoim dorobku ma on kilkanaście utworów poświęconych wojnie w Afganistanie w latach 1979-1989, a także kilka utworów powstałych pod wpływem jego podróży do innych krajów Trzeciego Świata, w których w latach 70. i 80. trwały konflikty lokalne podsycane przez geopolityczną rywalizację USA z ZSRR – Mozambiku, Kambodży, Nikaragua. Jako klucz badawczy w tej części pracy zastosowany został dyskurs postkolonialny, który pozwolił udowodnić, iż eksport komunizmu przez władze radzieckie do krajów Afryki, Azji i Ameryki Środkowej i Południowej wykazywał cechy podobne do działań byłych potęg kolonialnych. Podobny klucz zastosowałem przy analizie dwóch powieści pisarza z przełomu XX i XXI wieku poświęconych konfliktom rosyjsko-czeczeńskim – *Czeczeński blues* (Чеченский блюз, 1999) oraz *Idący nocą* (Идущие в ночи, 2002).

Część czwarta rozprawy traktuje o działalności publicystycznej oraz politycznej Aleksandra Prochanowa w latach 1985-2014. Najpierw omówiona została jego postawa w okresie pieriestrojki, którą początkowo poparł, ale wkrótce uznał, że poczynania władz zagrażają mocarstwowej pozycji ZSRR i poparł konserwatywne środowisko skupione wokół „twardogłowych” decydentów partyjnych i najwyższego dowództwa armii. W 1991 roku był jednym z ideologów puczu sierpniowego, zaś po rozpadzie ZSRR zażarcie bronił jego dziedzictwa. W okresie rządów Jelcyna, jako redaktor tygodnika „zawtra” stał się jednym z najbardziej rozpoznawalnych publicystów rosyjskiej prasy. Jego specyficzny, barokowo ozdobny styl, oparty na fantasmagorycznej metaforze, służył mu do bezpardonowych ataków na politycznych oponentów. Agresywna retoryka nieco złagodniała po dojściu do władzy Władimira Putina. Mimo przełamania izolacji i powrotu na salony, Prochanow wciąż zachowywał pewien dystans wobec Kremla. Do pełnego zbliżenia politycznego z najwyższą władzą doszło dopiero po wyborach prezydenckich w 2012 roku, zaś kulminacją współpracy z Kremlem stał się aktywny udział pisarza w kampanii propagandowej związanej z konfliktem na Ukrainie. Analiza poszczególnych etapów ewolucji publicystyki Prochanowa w omawianym okresie wykazała konsekwentne głoszenie przez niego idei imperialnych. Gdy, na początku lat 2000. ostatecznie pogodził się z upadkiem idei komunistycznej, opracował własny projekt imperialny, który otrzymał nazwę „Piąte Imperium” – jednym z filarów

projektu była filozofia „wspólnego czynu”, zwolennikiem której pisarz pozostaje od ponad czterech dekad. Największe kontrowersje i sprzeciw budzi nieskrywany podziw pisarza dla postaci Józefa Stalina i jego rzekomo zdecydowanie pozytywnej roli w historii Rosji. Dla wielu krytyków pisarza taka postawa jest nie do przyjęcia i dyskwalifikuje go jako intelektualistę. Niemniej jego poglądy znajdują w Rosji również wielu zwolenników, którzy postrzegają Prochanowa jako lidera „patriotycznej” opozycji.

Ostatni, piąty rozdział pracy stanowi studium dzieł literackich pisarza powstałych w latach 1985-2014. Widoczny jest tu podział tematyczny i różnorodna poetyka utworów. O ile wspomniana już „dylogia czarnobylska” była utrzymana w poetyce socrealistycznej i konstatowała głęboki kryzys-społeczno gospodarczy spowodowany, jak sugerował w tych utworach Prochanow, zdradą przez partyjną elitę ideałów komunistycznych, o tyle niemal cała twórczość po 1991 roku została zdominowana przez społeczno-polityczne pamflety, pisane jakby „na bieżąco” bowiem ich fabuła była konstruowana na kanwie realnych wydarzeń lat 1990. i 2000. – puczu sierpniowego w 1991 r. (*Ostatni Żołnierz Imperium*); krwawej konfrontacji prezydenta Jelcyna oraz Rady najwyższej w październiku 1993 roku (*Czerwono-brunatny*); zmiany na stanowisku Prezydenta Rosji na przełomie lat 1999-2000 (*Pan Heksogen*); tragedii atomowej łodzi podwodnej „Kursk” (*Sonata krążownikowa*), tragedii w Biesłanie (*Politolog*) i innych. Prozę tę charakteryzował, podobnie jak w przypadku publicystyki, satyryczny obraz rzeczywistości, połączony z fantasmagorycznymi opisami wydarzeń i niemal mistycznymi wizjami odrodzenia imperium. Wykazana została również inspiracja pisarza różnorodnymi teoriami spiskowymi, co dla wielu krytyków było powodem do nie zawsze słusznego oskarżania pisarza o antysemityzm i szowinizm. Niewątpliwie słabością tej prozy była publicystyczna aktualność, wedle opinii krytyk Natalii Iwanowej, Prochanow lepi swoje powieści „jak ciepłe bułeczki, które szybko czerstwiały”. Po 2005 roku Prochanow w kilku swoich powieściach lansował ideę „Piątego Imperium”, zaś zbliżywszy się do wieku 70 lat wydał dużą powieść autobiograficzną *Napis* (*Надпись*, 2007) oraz tom wspomnień *Wędrówka w ogień* (*Хождение в огонь*, 2010). W pierwszym utworze pisarz odtworzył życie radzieckiej bohemy artystycznej przełomu lat 60. i 70. ubiegłego wieku, wyraźnie dystansując bohatera powieści, pisarza Korobiejnikowa - alter ego Prochanowa – wobec ruchu *szesťidiesiatników*, z którego wywodziło się wielu dysydentów ostatniej fali, oraz ideologów pieriestrojki – manifestując jednocześnie postawę państwowca i imperialisty jako najszuszniejszą drogę dla artysty. Tezę tę lansuje również w powieści *Kopiec* (2009), w której czytelnik również śledzi losy Korobiejnikowa, ale już w Rosji końca pierwszego dziesięciolecia XXI wieku.

W swojej monografii starałem się wykazać, że Aleksander Prochanow, będąc postacią kontrowersyjną, wzbudzającą skrajne emocje, jest równocześnie twórcą, którego działalność i dokonania świetnie charakteryzują współczesną kulturę i literaturę rosyjską – ich artystyczną i ideową różnorodność, uwikłanie w historię oraz problemy współczesne. Prochanow – jako krytykowany, ale poczytny pisarz, wpływowy publicysta i aktywny, cieszący się przychylnością kremla ideolog – jest postacią, którą trudno ignorować i która zajmuje ważne miejsce w kulturze rosyjskiej przełomu XX i XXI wieku.

Bogata i różnorodna twórczość Aleksandra Prochanowa nie była jedynym obiektem moich naukowych zainteresowań, które dotyczyły nie tylko literatury, ale także współczesnej rosyjskiej muzyki rockowej oraz wydarzeń społeczno-politycznych. W latach 2006-2014 napisałem szereg artykułów poświęconych różnym twórcom i problemom, które ukazywały się w czasopismach naukowych oraz zbiorach artykułów. Pisałem między innymi o relacjach człowiek – Imperium, oraz człowiek – historia w prozie Wiery Gałaktionowej; postmodernizmie w powieści *Roman* Władimira Sorokina; wizerunku Władimira Putina w dziełach literatury rosyjskiej; szpitalnej metaforze Rosji w prozie Michaiła Jelizarowa, Maksima Kantora oraz Walentina Rasputina; percepcji pieriestrojki we wspomnieniach Michaiła Gorbaczowa oraz Jegora Gajdara; ewolucji twórczej poety rockowego, wokalisty i lidera grupy „Alisa” Konstantina Kinczewa.

1. *Od punk-bunta k narodno-prawosławnej propowiedi. Tworczeskij put' Konstantina Kinczewa*, [w:] *Słowianie w Europie. Historia, kultura, język*, Poligrafix, Kraków 2004.
2. *Zbrodnia na literaturze. Powieść Roman Władimira Sorokina*, [w:] *Postmodernizm rosyjski i jego antycypacje*, Pod red. A. Gildner, M. Ochniak, H. Waszkielewicz, Kraków 2007, s. 185-198.
3. *Лишний человек на переломе тысячелетий. О романе Владимира Личутина «Беглец из рая»* [w:] *Откровение творчества. Сборник статей*, «Аксиос», Шумен 2007 (Bułgaria), s. 78-87.
4. *Rosyjska elita polityczna wobec Unii Europejskiej*, [w:] „Studenckie Zeszyty Naukowe”, Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej, nr 2, Kraków 2007, s. 107-117.
5. *Владимир Путин как литературный герой*, [w:] „Literatura” 2007, Vol. 49 (2), Vilnius Universitas, s. 113-125
6. *Michaił Gorbaczow i Jegor Gajdar – dwa spojrzenia na upadek Imperium*, [w:] *Słowianie w Europie. Historia. Kultura. Język III*, red. K. Pietrzycka-Bohosiewicz, B. Gołąbek, A. Wawrzyńczak, Kraków 2008
7. *Człowiek, imperium, historia. O powieści Wiery Gałaktionowej 5/4. W przededniu ciszy*, [w:] „Przegląd Rusycystyczny”, 1/2010, Katowice 2010, s. 19-33.
8. *Больница и госпиталь – метафорические образы страны и общества в русской литературе рубежа XX и XXI веков* [w:] *Славянские чтения IX*, Daugavpils Universitates, Akademiska apgads „Saule”, Daugavpils 2013, s. 185-193.

Ponadto w latach 2004, 2005 oraz 2008 byłem współredaktorem tomów pokonferencyjnych *Słowianie w Europie. Historia. Kultura. Język* (2004), *Słowianie w*

Europie. Historia. Kultura. Język II (2006), oraz *Słowianie w Europie. Historia. Kultura. Język III* (2008)

UDZIAŁ W KONFERENCJACH

Od momentu uzyskania tytułu doktora nauk humanistycznych brałem udział w 13 konferencjach naukowych. W latach 2003-2005 uczestniczyłem w organizowanych Uniwersytet Szczeciński cyklicznych międzynarodowych konferencjach młodych naukowców „Świat Słowian w kulturze i języku”. W latach 2003, 2004 oraz 2006 byłem pomysłodawcą, współorganizatorem i uczestnikiem międzynarodowych konferencji „Słowianie w Europie. Historia. Kultura. Język”. Poza tym uczestniczyłem w konferencjach naukowych w Polsce i zagranicą (Litwa, Łotwa, Rosja).

Wykaz konferencji:

2003 r.:

1. V Międzynarodowa Konferencja Slawistyczna Młodych Naukowców „Świat Słowian w kulturze i języku” – kwiecień, Pobierowo.
2. Międzynarodowa Konferencja Młodych Naukowców „Słowianie w Europie. Historia. Kultura. Język” – 23-25 października, Szklarska Poręba (uczestnik i współorganizator).

2004 r.:

3. VI Międzynarodowa Konferencja Slawistyczna Młodych Naukowców „Świat Słowian w kulturze i języku” – kwiecień, Pobierowo.
4. II Międzynarodowa Konferencja Młodych Naukowców „Słowianie w Europie. Historia. Kultura. Język” – październik, Cieszyn (uczestnik i współorganizator).

2005 R.:

5. VII Międzynarodowa Konferencja Slawistyczna Młodych Naukowców „Świat Słowian w kulturze i języku” – kwiecień, Pobierowo.

2006 r.:

6. VIII Międzynarodowa Konferencja Slawistyczna Młodych Naukowców „Świat Słowian w kulturze i języku” – kwiecień, Pobierowo.
7. Międzynarodowa konferencja „Dialog Sztuk W kulturze Słowian Wschodnich” – maj, Kraków
8. Międzynarodowa konferencja „Современная русская литература: стратегии письма и чтения” – wrzesień, Wilno (Litwa).
9. III Międzynarodowa Konferencja Młodych Naukowców „Słowianie w Europie. Historia. Kultura. Język” – październik Białka Tatrzańska (uczestnik i współorganizator).

2008 r.:

10. XIII Międzynarodowa Konferencja „Славянские Чтения” – maj, Daugavpils (Łotwa).

2009 r.:

11. II Międzynarodowa konferencja „Современная русская литература: стратегии письма и чтения” – maj, Kraków.

2011 r.:

12. Międzynarodowa naukowo-praktyczna konferencja internetowa *XXI BEK. ИТОГИ ЛИТЕРАТУРНОГО ДЕСЯТИЛЕТИЯ: ЯЗЫК– КУЛЬТУРА – ОБЩЕСТВО* – kwiecień, Ułjanowsk (Rosja).

2012 r.:

13. XVII Międzynarodowa Konferencja „Славянские Чтения” – maj, Daugavpils (Łotwa).

14. III Międzynarodowa konferencja „Современная русская литература: стратегии письма и чтения” – październik, Wilno.

2014 r.:

15. XIX Międzynarodowa Konferencja „Славянские Чтения” – maj, Daugavpils (Łotwa).

16. Międzynarodowa Konferencja „Традиции творчества В.М. Шукшина в современной культуре” – lipiec, Barnauł (Rosja).

NAGRODY

W 2005 roku otrzymałem Nagrodę Rektora UJ (II stopnia). W 2014 roku otrzymałem Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Przez czternaście lat (od 2001 r.) pracy dydaktycznej prowadziłem zajęcia (ćwiczenia, wykłady, konwersatoria, seminaria) o zróżnicowanej tematyce. Były to zajęcia z historii literatury XIX i XX wieku; wykłady i seminaria z literatury najnowszej (po 1985 roku); wykłady i konwersatoria dotyczące współczesnej kultury i polityki rosyjskiej, wykłady monograficzne poświęcone rosyjskiej literaturze masowej oraz poezji rockowej. Prowadziłem szereg wykładów autorskich: w latach 2005-2009 wykład „Rosja Putina”, od 2005 roku do chwili obecnej konwersatorium „Media współczesnej Rosji”; w latach 2006-2015 wykład monograficzny „Poeci rosyjskiego rocka”; w latach 2010-2015 wykład monograficzny „Literatura masowa w Rosji”. Prowadziłem również seminaria dyplomowe (magisterskie oraz licencjackie). W ramach programu LLP Erasmus prowadziłem cykl wykładów na temat wybranych zagadnień najnowszej literatury rosyjskiej:

- w 2007 roku na Uniwersytecie w Daugavpils (Łotwa),
- w 2009 roku na Uniwersytecie w Tartu (Estonia),
- w 2010 roku na Uniwersytecie Wileńskim (Litwa).

Ponadto w latach 2004-2011 byłem opiekunem Koła Naukowego Studentów Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej UJ „(W)Koło Rosji”. Zaś od roku 2007 do chwili obecnej pełnię rolę opiekuna naukowego „Studenckich Zeszytów Naukowych (W)Koło Rosji”, w którym publikowane są prace naukowe studentów IFW UJ oraz studentów z innych polskich oraz zagranicznych ośrodków rusycystycznych.

PODSUMOWANIE

W mojej dalszej działalności naukowej planuję przygotowanie monografii poświęconej twórczości wybranych współczesnych pisarzy rosyjskich oraz monografii opisującej najważniejsze tematy podejmowane w najnowszej literaturze rosyjskiej (po 1991 roku).